

บทที่ 2

ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน

ความหมาย

การนำเข้าสู่บทเรียน หรือการนำเรื่อง (Set Induction Skills) เป็นกระบวนการ (Process) ที่จัดขึ้น เพื่อเตรียมนักเรียน ผู้เรียน หรือผู้ฟังให้มีความพร้อม (readiness) ที่จะเรียนรู้อบบทเรียน หรือเนื้อหาในลำดับขั้นต่อไป

ความสำคัญที่ต้องใช้ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน

โดยเหตุที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในตัวผู้เรียนจะเกิดได้ดี เร็ว และถาวรมากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับว่ามีและใช้ประสบการณ์เดิมให้มาผสมผสานสัมพันธ์เข้ากับประสบการณ์ใหม่ หรือเรื่อง หรือเนื้อหาที่กำลังเรียนรู้อยู่ในขณะนั้น ดังนั้นตามหลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้และรับรู้ ครูผู้สอนจึงควรได้จัดสื่อ หรือกิจกรรม เพื่อเร้าผู้เรียนให้รู้จักตั้งประสบการณ์เดิม หรือประยุกต์ประสบการณ์เดิมให้มาสัมพันธ์ หรือเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ เรียกว่าเป็นการเตรียมพฤติกรรมของผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้หรือรับรู้ประสบการณ์ใหม่ หรือความรู้ใหม่ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามแนวทางของจุดประสงค์การเรียนการสอนที่ได้กำหนดไว้

จุดมุ่งหมายของการนำเข้าสู่บทเรียน

1. เพื่อสร้างความพร้อม หรือเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะเรียนบทเรียน ซึ่งครูผู้สอนจะได้ดำเนินการในขั้นต่อไป
2. เพื่อเร้า หรือจูงใจผู้เรียนให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น และอยากเรียนประสบการณ์ใหม่ หรือความรู้ใหม่ที่ครูกำลังจะสอนหรือดำเนินกิจกรรมด้วยความสนใจ
3. เพื่อเตรียมผู้เรียนให้มีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจเพียงพอที่จะสร้างความสัมพันธ์ หรือเชื่อมโยงให้เกิดความต่อเนื่องเข้ากันได้กับเนื้อหาและประสบการณ์ใหม่
4. เพื่อเป็นการเร้าผู้เรียนให้เห็นแนวทางในการเรียนรู้ประสบการณ์ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ โดยไม่ต้องเสียเวลาติดค้นหาสู่ทางศึกษาด้วยวิธีการลองถูกลองผิด ซึ่งเป็นการสูญเปล่า
5. เพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิด “มโนทัศน์และหลักการ” (Concepts) ในการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ให้เกิดผลดีในเวลาต่อไป

คุณค่าและประโยชน์

1. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการเรียนรู้
2. ช่วยผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ประสบการณ์ได้อย่างมีความหมาย และโดยง่ายยิ่งขึ้น
3. ช่วยกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความสนใจ ใฝ่รู้ และเรียนด้วยความสนุกสนาน
4. เป็นการปูพื้นฐานความรู้ ความคิด และแนวทางการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ประสบการณ์ใหม่ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในเบื้องต้น
5. เป็นสื่อเชื่อมโยงสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้เรียนผู้สอนก่อนดำเนินการสอนในขั้นต่อไป
6. ช่วยให้ผู้เรียนเกิด Concepts ที่ดีและถูกต้อง
7. เป็นวิธีการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม กับประสบการณ์ใหม่ให้มีความสัมพันธ์หรือต่อเนื่องกันอย่างมีความหมาย
8. ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ การทำกิจกรรม และการมีสุขภาพจิตที่ดีของทั้งผู้เรียนและผู้สอน
9. ช่วยทำให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจในบทเรียนได้ดีและรวดเร็วขึ้น
10. ช่วยพัฒนาทัศนคติในการเรียนที่ดีให้กับผู้เรียน
11. เป็นช่องทางช่วยผ่อนแรงในการสอนของครู ให้สามารถกระทำได้โดยง่าย รวดเร็ว และได้ผลดีสมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้
12. ผลสะท้อนกลับ (Feedback) จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน นับเป็นปัจจัยที่ช่วยในการปรับปรุงทักษะ และวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนของผู้สอนในครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะแนวทางการฝึกทักษะการนำเข้าสู่บทเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเองสำหรับนักศึกษา

1. ศึกษาในรายละเอียดของการนำเข้าสู่บทเรียน ได้แก่ ความหมาย ความสำคัญ หลักและวิธีการ
2. ศึกษาและจำแนกประเภทกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนแบบต่าง ๆ เช่น โดยการ ใช้พฤติกรรมทางวาจา ท่าทาง การใช้สื่อการเรียนการสอน หรือเกมส์ง่าย ๆ ฯลฯ
3. เลือกเนื้อหาตอนหนึ่งตอนใด แล้ววางแผนกำหนดกระบวนการนำเข้าสู่บทเรียน พร้อมทั้งบันทึกการฝึก และการสร้างสื่อที่จำเป็นประกอบ
4. ลงมือฝึกทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน ตามแผนการในข้อ 3.

5. หาโอกาสศึกษาและสังเกตวิธีการโฆษณาสินค้า การดำเนินรายการ หรือการใช้สื่อเร้าความสนใจของผู้ชมและผู้ฟังด้วยวิธีการต่าง ๆ ทางโทรทัศน์ และวิทยุ แล้วนำแนวความคิดและวิธีการที่ได้มาประยุกต์ใช้

6. ศึกษาเปรียบเทียบทักษะการนำเข้าสู่บทเรียนของนักศึกษาเอง กับตัวอย่างแนวความคิดและวิธีการที่ได้ในข้อ 5.

7. ประเมินข้อบกพร่องการนำเข้าสู่บทเรียนทั้งระบบ หรือเฉพาะส่วน แล้วดำเนินการแก้ไขปรับปรุง และลงมือฝึกซ้ำ

8. ฝึกทักษะการนำเข้าสู่บทเรียนแบบอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว ชำนิชำนาญ และพร้อมที่จะนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

กิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนประเภทต่าง ๆ

1. ดำเนินการให้นักเรียนผลัดกันแสดงความคิดเห็น โดยครูเป็นผู้นำเสนอหัวข้อปัญหาหรือคำถาม แล้วสรุปสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับเนื้อหา หรือเรื่องที่จะสอน

2. กำหนด หรือเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้รายงาน หรือนำเสนอ ข่าว เรื่องราว สิ่ง เหตุการณ์ หรือประสบการณ์ที่น่าสนใจ เช่น บทสรุปการรวบรวมข่าวสำคัญ ข่าวประจำวัน ข่าวในรอบสัปดาห์ เรื่องน่ารู้ ปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์สำคัญ ประสบการณ์ในชีวิตจริง รายงานการค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะสอน

3. ตั้งคำถาม หรือใช้แบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) เพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดปัญหา และสนใจที่จะติดตามศึกษาบทเรียนและกิจกรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบของคำถามที่ตนอยากรู้

4. ใช้พฤติกรรมท่าทางแสดงบทบาทสมมติ เช่น เกมสื่อบ๊ว ฯลฯ

5. จัดสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนเป็นสื่อนำไปสู่การเรียนรู้เนื้อหาหรือประสบการณ์ อาจทำได้โดยการตกแต่งฉากจำลอง แสดงสิ่งของ ประดับรูปภาพ เพื่อเร้าความคิดความสนใจของนักเรียน ให้แลเห็นความสัมพันธ์ และสามารถโยงความเข้าใจไปสู่เนื้อหาที่จะเรียนได้

6. ใช้สิ่งแวดล้อมภายนอกห้องเรียน หรือแหล่งความรู้ที่มีในชุมชน เช่น ปุชนิยสถาน ถาวรวัตถุ สิ่งใกล้ตัวนักเรียน เป็นสื่อนำไปสู่การเรียนรู้เนื้อหาความรู้ใหม่ต่อไป

7. ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคนิควิธีการ เช่น รูปภาพ ชุดการสอน แผนภูมิ แผนที่ ภาพยนตร์ สไลด์ फिल्मสตริฟ เทป วิดีโอเทป รายการวิทยุศึกษา วิทยุโรงเรียน โทรทัศน์เพื่อการศึกษา ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาและประสบการณ์ เป็นสื่อนำเข้าสู่บทเรียน

8. ใช้คำประพันธ์ทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง ได้แก่บทเพลง ความเรียง สุภาษิต คำขวัญ บทความ เป็นสื่อสรุปความหมายความสัมพันธ์นำเข้าสู่เนื้อหาและประสบการณ์ที่จะสอน
องค์ประกอบสำคัญในการดำเนินกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียน

1. **การใช้วาจา** เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และโดยปกติแล้วเป็นพฤติกรรมที่นิยมใช้ (เพราะสะดวก ง่าย และได้ผลดีพอสมควร สำหรับผู้ที่ชำนาญ หรือมีศิลปะในการพูดเป็นอย่างดีก็อาจได้ผลดีมาก) เป็นสื่อความรู้ ความคิด ความเห็น สัญลักษณ์ ขยายความ สรุปทบทวน เปรียบเทียบ แสดงความสัมพันธ์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า เพื่อโยงไปสู่การสอน และนำเสนอความรู้และประสบการณ์ใหม่ได้

2. **การแสดงบทบาททำทาง** เป็นพฤติกรรมที่ครูใช้เป็นส่วนประกอบกับการใช้พฤติกรรมแรก คือ การใช้วาจา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจชัดเจน ดุสมจริง และทั้งเป็นการกระตุ้นความสนใจผู้เรียนให้อยากที่จะติดตามเนื้อหา หรือประสบการณ์เพื่อให้รู้เรื่องไปในตัว หรืออยากมีส่วนร่วมกิจกรรมการแสดงออกด้วย

3. **การใช้สื่อหรือวัสดุอุปกรณ์** เป็นพฤติกรรมที่สำคัญ ได้ผลดีและนิยมใช้กันมากในปัจจุบัน ทั้งนี้ก็เนื่องจากเหตุผลที่ว่า “เทคโนโลยีทางการศึกษา” เจริญก้าวหน้ามาก และสามารถอำนวยความสะดวกต่อกระบวนการเรียนการสอนทั้งต่อตัวผู้เรียนและผู้สอนได้ทุกขั้นตอน จุดเด่นก็คือสามารถสร้างความสนใจผู้เรียนได้ดี ตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหา ช่วยให้ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมอันจะนำไปสู่การเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรม หรือเรื่องที่ยากได้โดยง่าย ทั้งเป็นการประหยัดเวลา แรงงาน และความพยายามที่จะต้องใช้ในการเรียนการสอนเนื้อหาหรือประสบการณ์ และกิจกรรมในขั้นต่อไปด้วย

4. **การใช้สถานการณ์จำลอง** เป็นวิธีการสร้างความคิดและความสนใจของผู้เรียน ด้วยการจัดสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียน เป็นสื่อในการนำเข้าสู่บทเรียน อาจทำได้โดยอาศัยการตกแต่งแสดงสิ่งของหรือรูปภาพ เพื่อจำลองให้เหมือนเหตุการณ์จริงตามเนื้อหาตอนหนึ่งตอนใดที่จะสอน

5. **การใช้วิธีการประเมินผล** เป็นอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งอาจกระทำได้โดยการใช้แบบทดสอบ (Pretest) หรือคำถามเพื่อวัดพฤติกรรมให้เกิดปัญหา อยากรู้อยากเห็น และสนใจที่จะทำการศึกษา หรือประกอบกิจกรรมเพื่อค้นหาคำตอบ หรือแสวงหาประสบการณ์ใหม่ในขั้นต่อไป

ขั้นตอนของการเลือกและใช้พฤติกรรมเพื่อการนำเข้าสู่บทเรียน

1. ควรเลือกใช้พฤติกรรม องค์ประกอบ หรือกระบวนการที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอนให้มากที่สุด และไม่จำเป็นต้องใช้ครบทุกพฤติกรรม

2. ควรมีการวางแผนการเลือกใช้พฤติกรรมกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนอย่างเหมาะสมเป็นการล่วงหน้า

3. ศึกษาวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้พฤติกรรมหรือวิธีการที่กำหนดไว้
4. ทดลองฝึกทักษะตามแนวทางในข้อ 3.
5. ปฏิบัติการใช้ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียนจริง

หลักและกระบวนการนำเข้าสู่บทเรียนที่ดี

1. วิเคราะห์เนื้อหาที่จะสอน และสรุป Concepts
2. เลือกพฤติกรรมกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนให้สอดคล้องกับ Concepts และเนื้อหา
3. ใช้สื่อการเรียนการสอนเริ่มต้นเร้าความสนใจและความพร้อมของผู้เรียน ชี้ให้เห็นความเป็นเหตุโยงความสัมพันธ์ไปสู่ผล และเนื้อหาสำคัญที่ต้องการจะปูเป็นพื้นฐานความคิดความเข้าใจในการเรียนรู้ประสบการณ์ และเพื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนในขั้นต่อไป

ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียนควรใช้เมื่อใด

1. ใช้เมื่อจะเริ่มต้นบทเรียน หรือเริ่มเรื่อง
2. ใช้ก่อนอธิบายและซักถามเนื้อหา
3. ใช้ก่อนการวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และสรุปสัมพันธ์แนวความคิด หรือเนื้อหาสำคัญ

4. ใช้เพื่อเตรียมการอภิปราย
5. ใช้เพื่อสื่อความหมาย จุดประสงค์ และวิธีการประกอบกิจกรรมของนักเรียน ที่ครูกำหนดให้ทำ

6. ใช้ นำเมื่อจะใช้เทคนิคการสอนแบบศูนย์การเรียน
7. ใช้ นำเมื่อจะใช้สื่อการเรียนการสอน
8. ใช้ ก่อนที่จะเสนอแนะให้นักเรียน เรียนบทเรียนจากภาพสไลด์ แผนที่ फिल्मสตริฟ ภาพยนตร์ วิद्य และโทรทัศน์

9. ใช้ เพื่อสื่อแนวความคิด และวิธีการทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นแบบฝึกหัด หรือ การบ้าน และงานค้นคว้านอกเวลา ฯลฯ

10. ใช้ เพื่อนำการแสดงบทบาท เล่าเรื่อง รายงาน หรือการสาธิตประสบการณ์ของนักเรียนเป็นคณะหรือรายบุคคล

ตัวอย่างการนำเข้าสู่บทเรียน

บทเรียนเรื่อง “พระนเรศวรมหาราช”

พฤติกรรมที่ใช้

1. การใช้วาจา
2. การแสดงบทบาททำทาง
3. การใช้สื่อการเรียนการสอน หรือวัสดุอุปกรณ์

สื่อการเรียนการสอนที่ใช้

ได้แก่ แผนที่ แผนภูมิ ภาพ และสไลด์ เกี่ยวกับ

1. พระแสงดาบดาบค่าย
2. พระมาลาเบี่ยง
3. การทำยุทธหัตถี
4. อนุสรณ์ดอนเจดีย์
5. การรบแบบกองโจร
6. พระนเรศวรและทหารไทยตีค่ายพม่า
7. พระนเรศวรมหาราชทรงพระแสงปืนต้นข้ามแม่น้ำสะโตง
8. พระนเรศวรมหาราชขึ้นทรงช้างกล่าวคำทำพระมหาอุปราชให้กระทำยุทธหัตถี
9. การประกาศอิสรภาพที่เมืองแครง
10. แผนที่แสดงอาณาเขตประเทศไทยสมัยพระนเรศวรมหาราช

วิธีการนำ

1. การใช้วาจา

ครู (อธิบาย) สวัสดีนักเรียนทุกคน... การเรียนในวันนี้เป็นประวัติศาสตร์ที่สำคัญของคนไทยตอนหนึ่ง เนื้อหาส่วนใหญ่กล่าวถึงรายละเอียดของเหตุการณ์ และผลงานของบุคคลสำคัญของชาติไทยท่านหนึ่ง รวมทั้งผลสะท้อนในด้านการเมืองและสังคมไทยที่เกิดขึ้นด้วยนักเรียน... ลองนึกดูซิว่าประเทศไทยในสมัยอยุธยา มีบุคคลสำคัญใครบ้าง

นักเรียน (ตอบหลายคน) พระนเรศวรมหาราช พระเจ้าอู่ทอง พระนารายณ์มหาราช พันท้ายนรสิงห์ พระบรมไตรโลกนาถ และพระเอกาทศรถ

ครู เก่งมาก เอละ เก่งทุกคน ตอนนี้ครูจะยังไม่เฉลยว่าบุคคลสำคัญของชาติไทยท่านนั้นเป็นใคร? แต่ครูจะขอให้เพื่อนนักเรียนคนหนึ่งของเธอออกมาแสดงบทบาททำทางเพื่อ

นักเรียนจะได้แน่ใจและลองทายคำตอบ ...นริศ (ครูเรียกนักเรียนคนหนึ่ง) เชอลองแสดงท่าทางตามที่ครูได้มอบหมายให้ไปเตรียมตัวมาซิ ...พร้อมหรือยัง

นริศ (เดินออกมาที่หน้าชั้นเรียนพูดว่า) ...พร้อมครับ

2. การแสดงบทบาททำทาง และการจำลองสถานการณ์

ครูและนักเรียน ช่วยกันจัดฉาก (ภาพ) เป็นภาพจำลองค่ายมีทหารพม่าอยู่บนเชิงเทิน และรายรอบอยู่บนค่าย มีบันไดไม้ไผ่พาดอยู่กับกำแพงด้วย ติดไว้ที่กระดานดำ นักเรียน 2 - 3 คน ยืนอยู่บนเก้าอี้มือถือดาบ

บทบาท นริศ ถือดาบทำท่าทางปีนบันไดจะบุกเข้าไปในค่าย เกิดรบกันขึ้น และนริศถูกแทงตกลงมาจากบันไดแต่ไม่เป็นไร กลับปีนขึ้นไปใหม่ จึงสามารถจัดการกับทหารพม่าข้าศึกที่รายล้อมอยู่บนเชิงเทินค่ายได้สำเร็จ นริศยื่นชูดาบและธงทหารไทย (นักเรียนคนอื่นๆ) ที่ครูตามหลังให้รีบปีนบันไดตามขึ้นไป

นักเรียน (พูดพร้อมกัน...) พระนเรศวร พระนเรศวร พระนเรศวร พระนเรศวร พระเจ้าตากสิน พระนเรศวร

ครู สุนทร มีเหตุผลอย่างไรที่ตอบว่าเป็นพระเจ้าตากสินมหาราช

สุนทร สมัยนั้นไทยกับพม่ามีการรบกันหลายครั้ง ในสมัยพระเจ้าตากสินก็มีการตั้งค่ายรบกับพม่าด้วยครับ

ครู แต่จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของไทยเรายังไม่เคยพบว่าพระเจ้าตากสินเคยปีนค่ายพม่าและถูกแทงตกลงมาจากค่ายหลายครั้งเลย สุนทรว่าใช่หรือไม่

สุนทร (ตอบ) ใช่ครับ

ครู (หันไปถามนักเรียน) นักเรียนมีความเห็นว่าคุณคณที่นริศแสดงบทบาทให้พวกเราดูควรจะเป็นใคร ?

นักเรียน ตอบพระนเรศวรมหาราชครับ...ค่ะ

ครู ถูกแล้ว, นักเรียนเก่งมาก... วันนี้เราจะเรียนเรื่อง “พระนเรศวรมหาราช และพระราชกรณียกิจที่สำคัญ”

3. การใช้สื่อการเรียนการสอน

อเน็จอาจใช้สื่อการเรียนการสอน หรือวัสดุอุปกรณ์ เป็นสื่อนำเข้าสู่บทเรียนซึ่งจะกระทำดังต่อไปนี้

ครู ขอให้นักเรียนพิจารณาภาพ (หรือสไลด์ที่ได้กำหนดไว้ในตอนต้น) ต่อไปนี้ว่ามีความหมาย ความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญของไทยคนใดมากที่สุด? แต่นักเรียน

จะต้องไม่รีบร้อนแย่งกันตอบ เมื่อคิดได้ให้เก็บไว้ในใจของแต่ละคน แล้วพิจารณาภาพหรือสไลด์
อื่นต่อไปจนครบ 10 ภาพ เพื่อให้แน่ใจ หลังจากนั้นครูจะเรียกให้นักเรียนตอบทีละคน ตกลงไหม?

นักเรียน (ตอบ) ตกลงครับ ค่ะ

ครูและนักเรียน ช่วยกันติดภาพ (หรือฉายสไลด์) ทีละภาพ... จนครบ

นักเรียน พิจารณาภาพ

ครู (ถาม) ใครเอ่ย? ใครทราบบ้างว่าภาพทั้งหมดเกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญของ

ชาติใด

นักเรียน ไทยครับ ไทยค่ะ

ครู เก่งมาก แต่จะต้องไม่แย่งกันตอบ... นฤมล คิดว่าเป็นใคร ? ทราบไหม

นฤมล (ตอบ) พระนเรศวรค่ะ

ครู ประจวบล่ะ ทราบไหม

ประจวบ พระนเรศวรครับ

ครู นักเรียนคนอื่น ๆ มีความเห็นอย่างไร ?

นักเรียน (ตอบพร้อมกัน) พระนเรศวร พระนเรศวร พระนเรศวร พระนเรศวร

พระนเรศวรครับ พระนเรศวรค่ะ

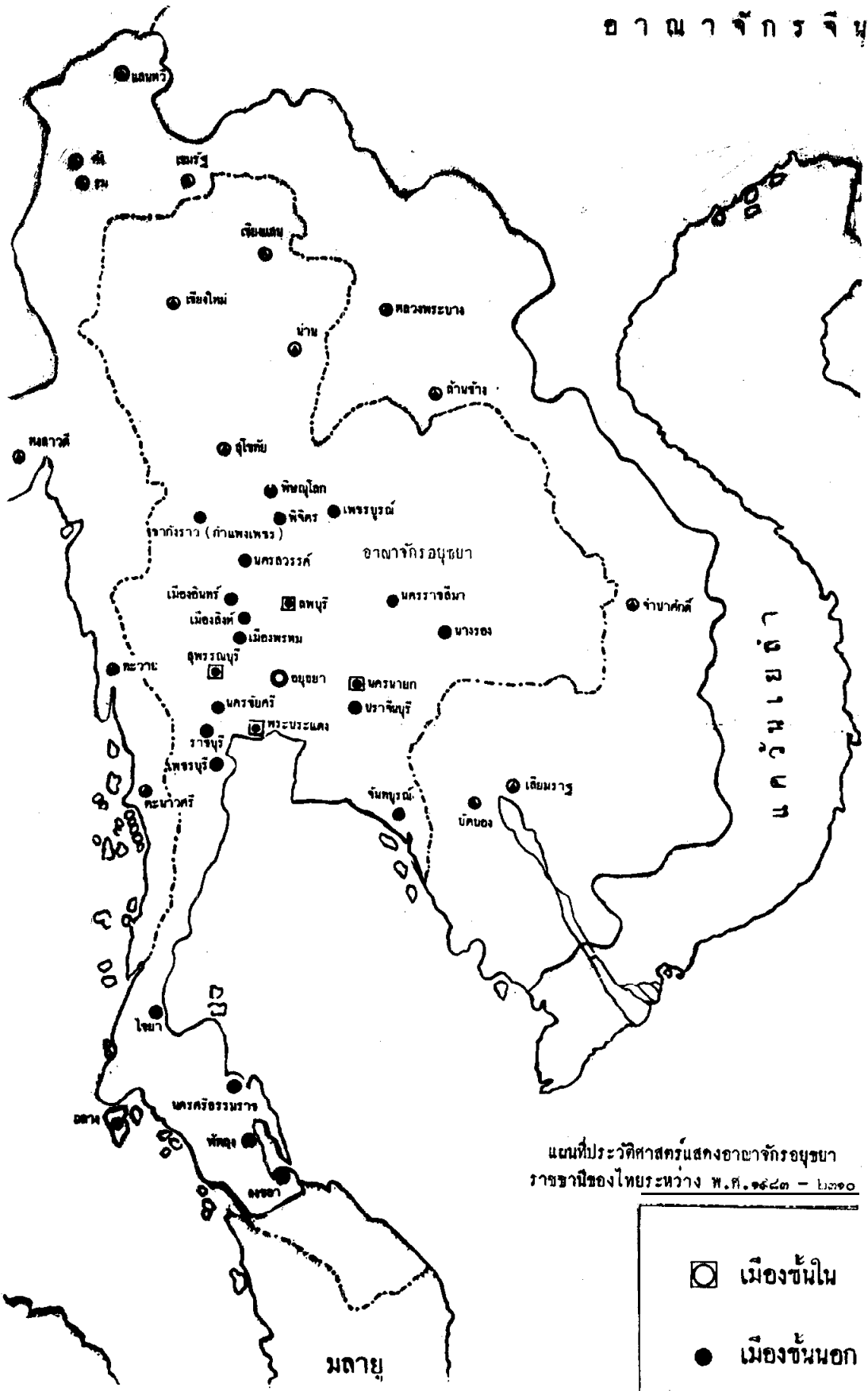
ครู เก่งมาก นักเรียนเก่งมาก เก่งทุกคน ถูกต้องแล้ว ภาพทั้งหมด (หรือสไลด์)
สื่อความหมายให้พวกเรานึกถึงพระนเรศวรมหาราช ผู้เป็นวีรบุรุษสำคัญของชาติไทยพระองค์
หนึ่ง นักเรียนอยากทราบเรื่องราวเกี่ยวกับพระองค์ท่านไหม?

นักเรียน อยากครับ อยากค่ะ

ครู เอาละวันนี้ครูจะสอนเรื่อง “พระนเรศวรมหาราชและพระราชกรณียกิจที่

สำคัญ”

อาณาจักรอยุธยา

แผนที่ประวัติศาสตร์แสดงอาณาจักรอยุธยา
ราชอาณาจักรไทยระหว่าง พ.ศ. ๑๘๘๓ - ๒๓๑๐

◻	เมืองชั้นใน
●	เมืองชั้นนอก

อนสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

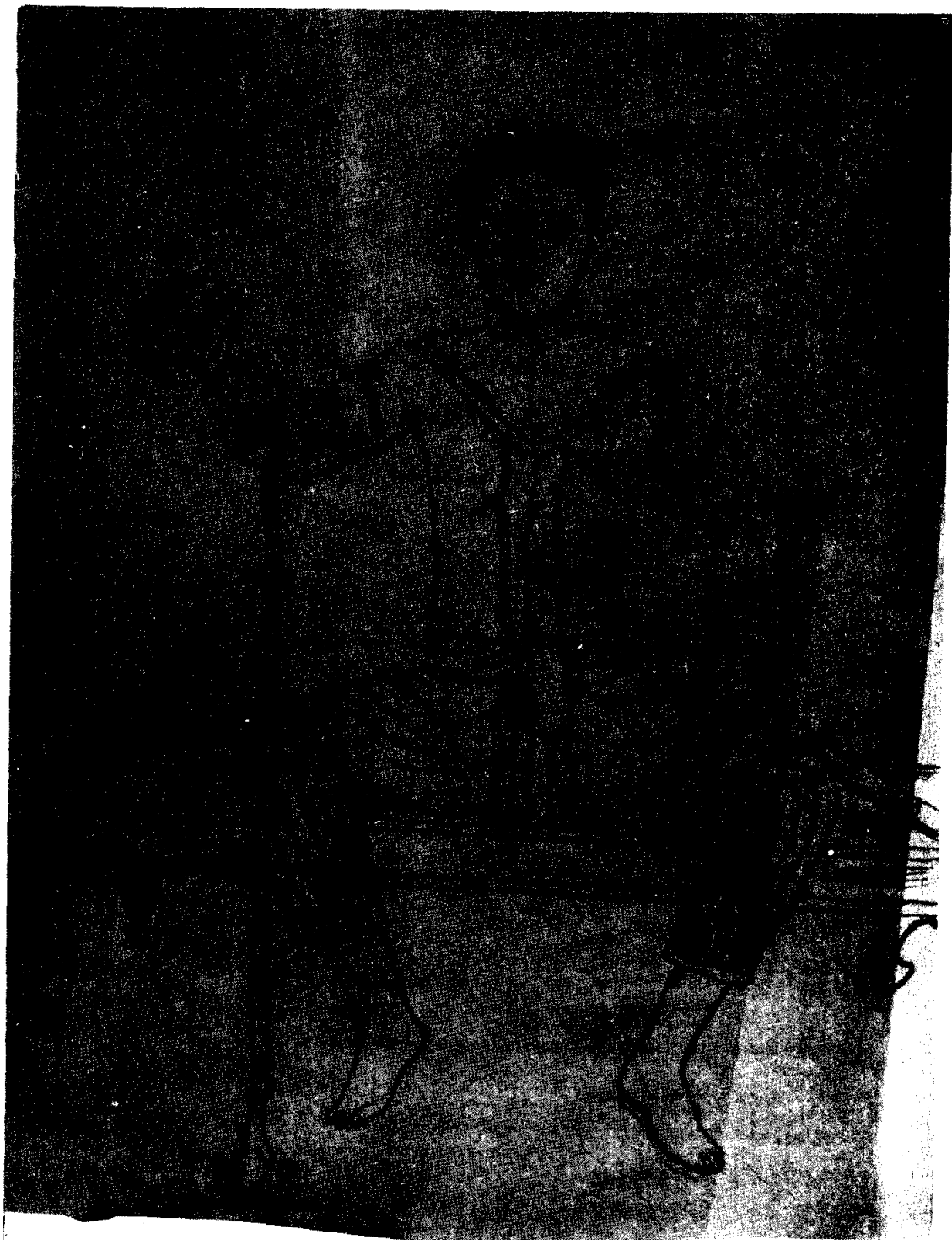
พระ เจ้า	คืนันทบุ	เห็นว่าสมเด็จพระ	นเรศวรม.	เขมี	าญและ
มากกว่า ะ	ราชา จี	จะคิดท้อสรภ	แพอัญหาง	อังวะ	ังเกณห์
ไทยสง พ.	ปช่วยรบ	ให้พระยาเก	พระยารา.	อบค	ศวรเสี้ย

สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงเตรียมจัดทัพไปรบที่เมืองอังวะ

พระยาเกียรติ พระยาราม ไม่เห็นด้วยกับพระเจ้าหงสาวดี จึงนากวามไปปรึกษาพระมหาเถรคันฉ่อง

สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงประกาศอิสรภาพ ณ เมืองแครง

ภาพสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเสด็จมาหากรเป็นค่ายพม่า

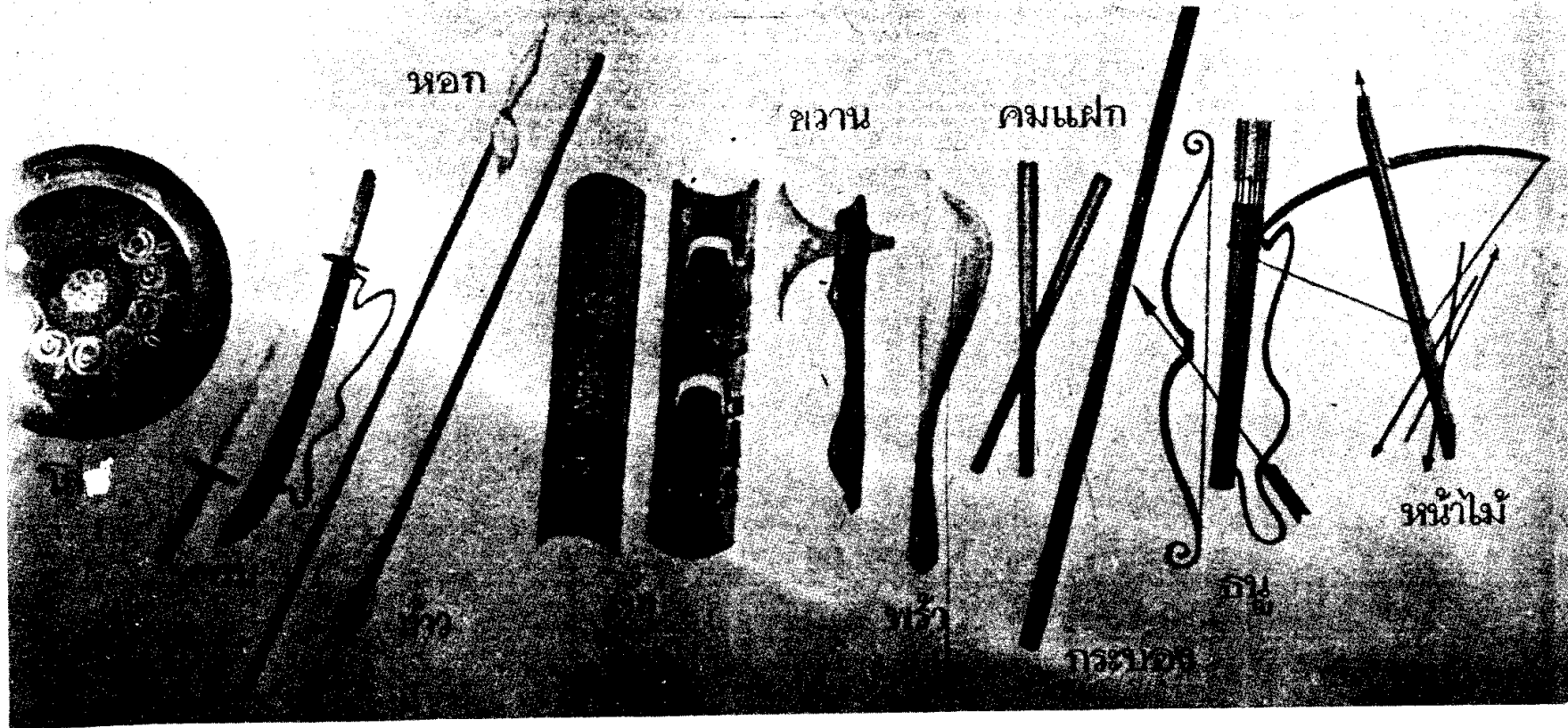
สงครามยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระนเรศวรมหาราช กับพระมหาอุปราชา พ.ศ. 2135

อนุสรณ์ดอนเจดีย์

อาวุธโบราณ

28

อาวุธโบราณ หอก ขวาน คมแฝก ไล่ ดาบ ง้าว ตั้ง พร้า กระบอง ธนู หน้าไม้

การนำเข้าสู่บทเรียนของนักศึกษาฝึกสอนที่เริ่มต้นจากสิ่งที่ใกล้ตัวเกินไป-ไม่สมควรใช้

บทเรียนเรื่อง “มหาดมคานธี”

ครู (ยิ้ม)...นักเรียน...ใครเคยไปพายุรดบ้าง

นักเรียน ผมเคยไปครับ... หนูเคยไปค่ะ

ครู ดี... ที่พายุรดมีอะไรบ้าง

นักเรียน มีเพชรชายค่ะ

ครู ดี มีเพชรชาย

นักเรียน มีขนมขายครับ

ครู แล้วมีอะไรอีก

นักเรียน มีของเล่นขายด้วยค่ะ

ครู มีอีกไหม

นักเรียน (คิด) มีร้านทองด้วยครับ

ครู (เข็ดเหงื่อที่ใบหน้า) มี...? มีผ้าขายไหม

นักเรียน มีครับ... มีค่ะ

ครู ใครขายผ้า

นักเรียน พ่อค้าครับ แม่ค้าค่ะ

ครู ไม่ใช่...คนขายนั้นเป็นใคร...ชาติอะไร

นักเรียน ผมทราบ...เจ๊กครับ

ครู ใช่ ๆ มีเจ๊กขายผ้า แล้วมีคนชาติอื่นอีกไหม

นักเรียน มีครับ

ครู ชาติอะไร

นักเรียน คนไทย...ค่ะ แยกก็ขายผ้าครับ

ครู (แสดงสีหน้าโล่งใจ...ยิ้ม) ใช่ เก่ง ดี นักเรียนเก่งมากที่ตอบว่าแยก... นักเรียน
รู้ใหม่ว่าวันนี้ครูจะสอนเรื่องอะไร

นักเรียน ...?...

ครู ครูจะสอนเรื่อง...“มหาดมคานธี” ซึ่งเป็นแยก...เขาเป็นบุคคลสำคัญของ
อินเดีย...

ข้อสังเกต

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ได้ชี้ให้เห็นว่า กิจกรรมก่อนเริ่มสอนจะมีบทบาทต่อผลการสอนนั้น ๆ ดังนั้นเราจึงควรคิดดำเนินการล่วงหน้าว่านักเรียนจะต้องการอะไรบ้าง วิธีการเช่นนี้เรียกว่า “การนำเข้าสู่บทเรียน” หรือเรื่อง และชี้ได้เฉพาะตอนจะเริ่มต้นบทเรียน หรือเริ่มต้นหัวข้อเรื่องใหม่เท่านั้น

และจากประสบการณ์ของเราเองพบว่าสิ่งที่เราได้รู้มาก่อน มักจะมีผลต่อปฏิกิริยาที่เราแสดงออกเช่น ถ้าเราจำเป็นต้องไปพบใครสักคนเป็นครั้งแรก แล้วมีคนรู้จักบอกเราล่วงหน้าว่าคนนั้นเป็นคนที่ “ยอดเยี่ยม” “ฉลาดปราดเปรื่องมาก” หรือ “น่าเบื่อ” สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อการไปพบบุคคลผู้นั้นของเรา และต่อคำพูด หรือข้อคิดที่เราจะเรียนรู้ระหว่างการสนทนา ต่อมาด้วย ในทำนองเดียวกัน ถ้าเรารู้ว่าการสอนในวันพรุ่งนี้จะยากหรือง่าย จะเป็นแบบปากเปล่า หรือข้อเขียน เราก็ย่อมจะศึกษาเตรียมไว้ให้ตรงตามนั้น

ดังนั้น ทักษะนี้จึงมีส่วนโยงไปถึงการสร้าง “ความสัมพันธ์ในเชิงความรู้ระหว่างนักเรียนและครู” โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมนักเรียนให้มีสมาธิในการฟังเรื่องที่ครูจะสอน อย่างไรก็ดีควรจะต้องระลึกไว้เสมอว่า “การนำ” นี้ มิได้เป็นการแนะนำสั้น ๆ เท่านั้น แต่จะต้องทำให้นักเรียนสนใจ และจูงใจนักเรียนให้เข้าสู่จุดใหญ่ใจความที่จะเรียนต่อไปได้ “การนำเข้าสู่บทเรียน หรือเรื่อง” อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยทำให้จุดมุ่งหมายของการเรียนนั้น ๆ ชัดเจนขึ้น เพราะนักเรียนจะถูกดึงให้มีส่วนร่วมในการเรียนด้วย

ปัญหาก็คือ เราจะต้องพยายามจัดหากิจกรรมที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างสูงขึ้น เราอาจจะพูดว่า “นักเรียน อ่านบทที่ 3 มาเป็นการบ้านนะ” หรือ “นักเรียน อ่านบทที่ 3 แล้วมาอภิปรายกันพรุ่งนี้นะ” จะเห็นได้ว่าประโยคที่ 2 ดุดีขึ้น ชัดเจนขึ้น แต่ทว่าทั้ง 2 ประโยคนี้ยังไม่เหมาะที่จะใช้สำหรับนำเข้าสู่เรื่อง นักเรียนอาจจะต้องการความช่วยเหลือมากกว่านี้ในการเตรียมตัวมาอภิปราย เช่น อาจจะอยากทราบคำที่จะใช้ในการอภิปราย จุดสำคัญที่ควรพิจารณาขณะอ่าน หรือความสัมพันธ์ของเรื่องใหม่กับเรื่องที่เรียนมาแล้ว ฯลฯ

ผู้สังเกตการสอนมักจะให้ข้อสังเกตว่า ครูส่วนใหญ่ใช้เวลาเพียงเล็กน้อยเท่านั้นในการเตรียมกิจกรรม มีอยู่บ่อย ๆ ที่ครูให้คำแนะนำสั้นเกินไป หรือไม่ให้เลย แล้วยังหวังที่จะได้รับความสนใจจากนักเรียนด้วย ถ้าเรารู้จักการนำเข้าสู่เรื่องให้ดี นักเรียนก็อยากจะมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น มีหลักฐานปรากฏว่าครูทั้งหลายที่ได้ลองใช้วิธีการเหล่านี้ในการฝึกสอนแบบจุลภาคสามารถปรับปรุงคุณภาพการสอนของตนให้ดีขึ้นได้มากทีเดียว¹

¹ ฟิงโจ สันธวานนท์, และคณะ การฝึกสอนแบบจุลภาค (เอกสารการประชุมปฏิบัติการฝึกสอนแบบจุลภาค [วิทยาลัยครูพระนคร, 2519], หน้า 49.

กิจกรรม

แบบฝึกทักษะการกำหนดกระบวนการนำเข้าสู่บทเรียน

1. เรื่อง (ให้กำหนดหัวข้อเรื่องที่สอน).....
2. มโนทัศน์และหลักการ (สรุปแนวความคิดที่สำคัญ).....

3. บทเรียน/เนื้อหา (เขียนรายละเอียดของบทเรียน/เนื้อหาให้ตรงตามหัวข้อเรื่องโดยสังเขป)...

4. พฤติกรรมการนำเข้าสู่บทเรียน (ระบุพฤติกรรมที่จะใช้ในการนำไปเหมาะกับ Concepts จุด-
 ประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหา).....

5. วิธีการนำเข้าสู่บทเรียน (แสดงวิธีการและขั้นตอนโดยละเอียด).....

6. อภิปรายสรุป (บอกเหตุผลที่ใช้กระบวนการข้างต้น ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ พร้อมสรุป และข้อเสนอแนะ).....

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....

งานนี้เป็น กิจกรรมกลุ่ม

กิจกรรมรายบุคคล

ผู้ทำกิจกรรม/คณะผู้ทำกิจกรรม

1. รหัสประจำตัว.....
2.รหัสประจำตัว.....
3. รหัสประจำตัว.....

หมายเหตุ ถ้าเป็นกิจกรรมกลุ่ม ไม่ควรเกิน 3 คน

คำถามประกอบกิจกรรมการฝึกทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน

1. จงบรรยายหลักการนำเข้าสู่บทเรียน (Set Induction) มาโดยละเอียด.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. จงจำแนกวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนโดยการใช้พฤติกรรมทางวาจา, การใช้ท่าทาง และการใช้สื่อการเรียนการสอน มาตามที่เหมาะสม.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. จงอธิบายขั้นตอน และวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนของการสอนเรื่อง หรือเนื้อหาต่อไปนี้

3.1 การเลกทาสของรัชกาลที่ 5

วิธีการ.....
.....
.....
.....
.....

สื่อการนำ (ถ้ามี).....
.....
.....
.....
.....

ประโยชน์หรือผลที่คาดว่าจะได้รับ.....
.....
.....
.....

ข้อวิจารณ์ของเพื่อนนักศึกษา.....
.....
.....
.....

.....
ลงชื่อ..... รหัสประจำตัว..... ผู้วิจารณ์

3.2 สาเหตุของสงครามโลกครั้งที่ 2

วิธีการ.....

.....

สื่อการนำ (ถ้ามี).....

.....

.....

.....

ประโยชน์หรือผลที่คาดว่าจะได้รับ.....

.....

.....

.....

ข้อวิจารณ์ของเพื่อนนักศึกษา.....

.....

.....

.....
ลงชื่อ..... รหัสประจำตัว..... ผู้วิจารณ์

4. จงนำเสนอวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน ประกอบกิจกรรมการฉายสไลด์/ภาพยนตร์เรื่อง “อารยธรรมบ้านเชียง ที่จังหวัดอุดรธานี”.....

.....

.....

.....

5. จงนำเสนอวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน ก่อนการรายงานกลุ่มของนักเรียน ซึ่งกำหนด เป็น 4 กลุ่มคือ

5.1 กลุ่มที่ 1 รายงานเรื่อง “ประเทศไทยสมัยสุโขทัย”

5.2 กลุ่มที่ 2 รายงานเรื่อง “ประเทศไทยสมัยอยุธยา”

5.3 กลุ่มที่ 3 รายงานเรื่อง “ประเทศไทยสมัยกรุงธนบุรีและรัตนโกสินทร์ก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง”

5.4 กลุ่มที่ 4 รายงานเรื่อง “ประเทศไทยสมัยปัจจุบันภายใต้ระบอบประชาธิปไตย”

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบประเมินผลการฝึกทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน

ชื่อนักศึกษาผู้สอน.....รหัสประจำตัว.....

วิชาที่สอน.....เรื่องที่สอน.....

ชั้นที่ฝึก.....วันที่ฝึก.....เวลา.....

ลักษณะการฝึกทักษะ/ฝึกทักษะนี้เป็นครั้งที่ 1 2 3

อาจารย์ผู้สอน/อาจารย์นิเทศก์/ผู้วิจารณ์.....

คำชี้แจง โปรดพิจารณาพฤติกรรมการฝึกทักษะการนำเข้าสู่บทเรียนของนักศึกษา (ใช้ในกรณี ประเมินผลตนเองด้วย) จากการบินที่กภาพไว้ หรือจากการฝึกทักษะที่หน้าชั้นเรียน จริง แล้วประเมินผลตามหัวข้อและเกณฑ์ดังต่อไปนี้ 1 = ใช้ไม่ได้ 2 = ต้องปรับปรุง 3 = พอใช้ 4 = ดี 5 = ดีมาก

ที่	หัวข้อ/พฤติกรรมการนำเข้าสู่บทเรียน	เกณฑ์การพิจารณา				
		F	P-	P	G-	G
1.	วิธีการนำเข้าสู่บทเรียนน่าสนใจ	1	2	3	4	5
2.	นักเรียนตอบสนองด้วยความสนใจ/มีความเข้าใจดี	1	2	3	4	5
3.	นำได้ตรงหัวข้อเรื่อง/เนื้อหา	1	2	3	4	5
4.	สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ได้ดี	1	2	3	4	5
5.	บรรยากาศดี	1	2	3	4	5
6.	ทักษะการใช้พฤติกรรมทางวาจา	1	2	3	4	5
7.	ทักษะการใช้พฤติกรรมการแสดงท่าทางประกอบ	1	2	3	4	5
8.	ทักษะการใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบ	1	2	3	4	5
9.	การเตรียมการและความพร้อมในการนำเข้าสู่บทเรียน	1	2	3	4	5
10.	มีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องของการนำเข้าสู่บทเรียนด้วยตนเอง	1	2	3	4	5

สรุปผลการนำเข้าสู่บทเรียนในครั้งนี้.....

.....

วิเคราะห์และประเมินพฤติกรรมการฝึก.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมินผลการฝึก